

Οι γυναίκες επιστρέφουν: Για μια Κύπρο λεύτερη και ενιαία

Η ανοιχτή συγκέντρωση της 7ης Οχτωβρίου στη Πύλη Αμμοχώστου της Κίνησης «Οι Γυναίκες Επιστρέφουν» επανέφερε την πορεία της 14ης Ιούνη προς τα κατεχόμενα στην επικαιρότητα. Όχι σαν μια πράξη που έγινε και τέλειωσε αλλά σαν μια ανασκόπηση και μια προετοιμασία της ερχόμενης πορείας που θα πραγματοποιηθεί όπως ανακοινώθηκε πριν από το τέλος, αυτού του χρόνου. Την κύρια άποψη της Κίνησης δημοσιεύουμε δίπλα, μιας κ' όπως προσέξαμε οι εφημερίδες δημοσίευσαν μόνο αποσπάσματα.

Τα κύρια σημεία που συζητήθηκαν ήταν δύο. Το ένα αφορούσε το τρόπο λειτουργίας της Κίνησης και το άλλο το ζήτημα της στράτευσης των γυναικών και γενικότερα τον μη ειρηνικό τρόπο λύσης του «Κυπριακού».

Το ζήτημα του πολέμου και της γυναικείας στράτευσης (υποχρεωτικής) είναι μεγάλο ζήτημα και θ' ασχοληθώ μ' αυτό σ' άλλες στήλες. Εδώ αναφέρω μόνο ότι είναι δυνατόν η «δυναμική» πορεία να είναι θετική αλλά και αρνητική. Στη Κύπρο οι «αγωνιστικές» καταστάσεις τα καταφέραν όσο χειρότερα γινόταν και πραχτικό και «ηθικό». Αφού ο πόλεμος είναι συνέχεια της πολιτικής τουλάχιστον θα πρέπει να αναφέρει κανείς και το πολιτικό πλαίσιο μέσα στο οποίο θα λειτουργήσει η στράτευση όπως επίσης και τις κοινωνικές επιπτώσεις. Για παράδειγμα μέσα σε μια κατάσταση απείρως πιο εύκολη η ίδρυση της κυπριακής εθνοφρουράς και ο εξοπλισμός της είχαν σαν κύριο αποτέλεσμα την επιτυχία του πραξικοπήματος το 1974 ενώ η τουρκική εισβολή έγινε σχεδόν ανενόχλητα. Ο μωρός βλέπει ο' αυτά τα πράγματα ένα παραπάτημα της ιστορίας κι' αντί να το εξετάσει σαν ένα αποτέλεσμα της, το παραπέμπει στο υποσυνείδητο του και το απωθεί. Το μεγάλο πρόβλημα είναι ότι δεν επιτρέπεται για την Κύπρο άλλο παραπάτημα. Στον απλοϊκό τρόπο με τον οποίο προτείνονται τελευταία οι εξοπλισμοί, η στράτευση των πάντων κ.λ.π. βλέπω την Κερύνεια να απομακρύνεται προς τη Σμύρνη. Κ' αυτό δεν είναι ασυνείδητο σ' όλους, αλλά ασφαλώς υπάρχει και ο πανικός (τι κακός σύμβουλος!) και η σύγχυση που διασπείρουν οι πολιτικές ηγεσίες. Κατά τα άλλα κι' εγώ πιστεύω ότι ειρηνικός δρόμος δεν υπάρχει. Μένω όμως μετέωρα ανάμεσα σ' αυτή μου τη δήλωση και τη διαπίστωση ότι μια «αγωνιστικότητα» εκπορεύεται εξ Αθηνών με μοναδικό στόχο, τα κοντοπρόθεσμα συμφέροντα του ελληνικού κρατισμού στις ενδονατοϊκές του αντιθέσεις. (Το πολύ-πολύ την διπλή ένωση).

Εν πόση περιπτώσει οι πορείες της Κίνησης «οι γυναίκες επιστρέφουν» δεν μπορεί παρά να συνεισφέρουν τα μέγιστα τόσο στη διατήρηση του κυπριακού προβλήματος ζωντανού όσο και στη «διαφώτιση» (τι όρος!) στο εξωτερικό. Επιπλέον αυτές οι πορείες της Κίνησης δεν μπορούν να παραλληλίζονται με τις παράλληλες προς τη πράσινη γραμμή πορείες. Και διότι προέρχονται από μια μη ελεγχόμενη κίνηση (πόσες πορείες ως τώρα στόχευαν ουσιαστικά στη κομματική προβολή) και διότι είναι κάθετες προς τη γραμμή αντιπαράθεσης. Η πορεία της Κίνησης αμφισβήτησε αυτή την γραμμή, οι άλλες την αποδέχτηκαν από μία άποψη. Η πορεία των γυναικών αν μεγαλώσει μπορεί να αναδειχθεί στη πιο δυναμική ενέργεια από το 76 τουλάχιστον.

Έρχομαι τώρα στο ζήτημα του τρόπου λειτουργίας της Κίνησης. Ειπώθηκε, όχι πάντα ξεκάθαρα, ότι η Κίνηση δεν λειτουργεί δημοκρατικά. Δώθηκαν κάποιες απαντήσεις που σχετίζονται με το μυστικό τρόπο που ξεκίνησε η Κίνηση, τις πολλές δουλειές, κ.λ.π. Προσωπικά πιστεύω ότι ένας ακόμη λόγος είναι η σχετικά ελλιπής πλατφόρμα. Μια ξεκάθαρη πλατφόρμα μπορεί να επιτρέψει μια δημοκρατικότερη λειτουργία. Εν πόση περιπτώσει δηλώθηκε ότι οι συναντήσεις θα είναι ανοιχτές εδώ και στο εξής κ' ότι το μόνο μυστικό θα είναι το σημείο προσπέλασης.

Μια άλλη παρατήρηση που έγινε είναι ότι όταν γίνουν αρκετές πορείες σαν αυτή της 14ης του Ιούνη

θα πάψουν να σημαίνουν οτιδήποτε όπως και οι υπόλοιπες «παράλληλες» προς τη πράσινη γραμμή πορείες. Αυτό το σημείο είναι τουλάχιστον αφελές. Αν οι πορείες της Κίνησης καταλήγουν όπως τη πρώτη μέσα στη νεκρή ζώνη, ασφαλώς θα είναι λιγότερη η σημασία τους παρόλο που κι έτσι θα είναι μια συνεχής παρενόχληση στον Ο.Η.Ε. Αν όμως κάποιες καταφέρουν να περάσουν μέσα στα κατεχόμενα αυτό είναι σημαντικότερο γιατί θα σημαίνουν μια έμπραχτη αμφισβήτηση της κατοχής. Κ' οπωσδήποτε αν γίνεται συχνά το αποτέλεσμα θα είναι εντονότερο. Όμως πρόκειται για πολύ σημαντική δουλειά που θέλει πολλή προετοιμασία. Πιστεύω ότι για κάθε είδους δράσης η προετοιμασία είναι ανάλογη του στόχου της. Υποθέτω ότι η δεύτερη πορεία σχεδιάζεται για φέτος έτσι που να βοηθηθεί από το προεκλογικό κλίμα. Αυτό είναι ίσως ένα θετικό στοιχείο όμως μου φαίνεται δύσκολο ν' αρκέσουν αυτοί οι λίγοι μήνες για να γίνει πράγματι μια πορεία με πολύ μεγαλύτερες δυνατότητες από την προηγούμενη.

Οι βιντεοταινίες της 1ης πορείας και η εμπειρία της διοργάνωσης της, είναι ένα **θαυμάσιο εργαλείο** για την προετοιμασία της επομένης. Πιστεύω ότι η εκδήλωση τη Πύλης, πρέπει να επαναληφθεί σ' όλες τις πόλεις και σ' όσο το δυνατόν περισσότερα χωριά. Το ίδιο πρέπει να γίνει και σ' όλες τις χώρες από τις οποίες είναι πιθανόν να έλθουν γυναίκες για την πορεία. Στη 1η πορεία προσκαλέστηκαν μόνο μερικές προσωπικότητες από τη δυτική Ευρώπη οι οποίες χρησίμευσαν στο να πάρει το θέμα μεγαλύτερη δημοσιότητα όπως επίσης χρησίμευσαν και σαν προστατευτική ασπίδα. Πιστεύω ότι σ' αυτό τον τομέα υπάρχουν πραγματικά μεγάλες δυνατότητες. Με μια κατάλληλη δουλειά προετοιμασίας ανάμεσα στις γυναικείες οργανώσεις τα ειρηνιστικά κινήματα, τα κινήματα αλληλεγγύης προς τον «τρίτο» κόσμο κ.λ.π. είναι δυνατόν να 'ρθούν εκατοντάδες γυναίκες στη πορεία. Και αυτή η δουλειά έρχεται σε ρήξη με την ούτω καλούμενη διαφωτιστική εκστρατεία που γίνεται από την κυβέρνηση και φυσικά μένει στα δικά της πολιτικό πλαίσια και [ουσιαστικά δεν βγαίνει έξω από τα] παραδεδομένα διπλωματικά κανάλια. Η Κίνηση «οι γυναίκες επιστρέφουν» είναι μια μαζική οργάνωση και μπορεί να απευθυνθεί στις αντίστοιχες, συγγενικές της οργανώσεις του εξωτερικού. Είναι καιρός η συμπαράσταση προς την Κύπρο να ξεφύγει από τους λίγους συνδέσμους φοιτητών και τις λίγες επιτροπές συμπαράστασης των κοινοβουλίων και να φτάσει στο λαό της Ευρώπης τουλάχιστον. Λαμβανομένης υπόψη της πολιτικής συγκυρίας σε σχέση με την ΕΟΚ, είναι δυνατόν οι λαοί της Ευρώπης να μας προσφέρουν μια πολύτιμη συμπαράσταση.

κ.α.

[Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση](#), [Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση](#), [Εντός των Τειχών \(Τεύχος 27\)](#), [Δεκαετία 1980-1989](#), [1987](#), [Λευκωσία](#), [Λευκωσία \(νότια\)](#), [Κίνηση Οι Γυναίκες Επιστρέφουν](#)

From:
<https://movementsarchive.org/> - **Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο**
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:magazines:entostonteixon:no_27:unitarycyprus

Last update: **2025/07/15 13:46**

